



В ІНСТИТУТІ ЛІТЕРАТУРИ

ШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ ВЕБІНАР ДО СТОРІЧЧЯ ІЗ ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛАРИСИ КОДАЦЬКОЇ

Відділ шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка 19 січня 2021 р. провів науковий вебінар «Шевченкові повісті в європейському літературному контексті» до 100-річчя від дня народження багатолітньої співробітниці Інституту літератури Лариси Кодацької (1921—1995). *Д. Єсипенко* (Інститут літератури) у доповіді «Лариса Кодацька: за сторінками особової справи» окреслив віхи біографії і наукової діяльності дослідниці зі зверненням до ширшого історичного контексту. Доповідь професора *С. Росовецького* «Дві оцінки Сергія Аксакова щодо Шевченкової повісті “Прогулка с удовольствием и не без морали”» стала спробою відповісти на певні питання, зокрема що саме сподобалося С. Аксакову в першій частині «Прогулки...» і чому? Що у другій частині викликало його негачію та чому він поширив своє несприйняття цього тексту на повість у цілому і на російськомовну прозу Шевченка взагалі? Професор *Д. Чик* (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Т. Шевченка) у доповіді «Від архаїчного міфу до сімейного бунту: повість “Близнецы” Тараса Шевченка та роман “Oliver Twist” Чарльза Дікенса як жанрові модифікації педагогічного роману») зауважив, що визначальним для героїв названих творів стало не виховання родини, а вплив середовища, що формує їхні особистості. Дікенс, на відміну від Шевченка, пропагує ідею «благородної» спадковості, здатної до опору негативному впливу на морально-етичні засади характеру. Антагоністи в обох творах є інфантильними індивідуумами, що здійснюють бунти супроти матерів. Водночас ці письменники конструюють образи мудрих наставників, без яких ідеальні персонажі не змогли би пройти здійснені над ними педагогічні досліди як різновиди ритуалу ініціації. *О. Боронь* (Інститут літератури) у доповіді «Повість Тараса Шевченка “Варнак” і роман Віктора Гюго “Клод Ге” у типологічному зіставленні» спростував поширене в науковій літературі твердження, ніби Т. Шевченко читав «Собор Паризької Богоматері»: за життя поета роман російською не було опубліковано. Дослідник дійшов висновку, що попри окремі спільні риси між повістю «Варнак» і романом «Клод Ге», немає вагомих аргументів для того, щоб ставити роман Гюго в один типологічний ряд із творами на розбійницьку тематику, а тому зближення Шевченкової повісті з цим романом не зовсім виправдане. Помічені відповідності видаються радше випадковими збігами в опрацюванні трохи схожої, проте насправді віддаленої тематики, до того ж цілком відмінної за сюжетною реалізацією в названих творах.

За підсумками вебінару відбулася жвава дискусія.

Євгенія ЛЕБІДЬ-ГРЕБЕНЮК

Отримано 19 січня 2021 р.

м. Київ